

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 37.426/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 17 juni 2004 door de Minister van Werk verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot vaststelling, bij toepassing van artikel 14, § 2, alinea 2 van de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen, de berekeningswijze van het loon van de feestdagen voor de arbeiders van de ondernemingen van de goederenvervoer ten lande voor rekening van derde en goederenbehandeling voor rekening van derde die onder het Paritair Comité voor het vervoer ressorteren (P.C. 140)", heeft op 13 juli 2004 het volgende advies gegeven:

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp strekt ertoe voor de arbeiders van de ondernemingen van het goederenvervoer over de weg voor rekening van derden en van de goederenbehandeling voor rekening van derden die onder het paritair comité voor het vervoer ressorteren, de berekeningswijze van het loon voor de feestdagen vast te stellen ⁽¹⁾.

Artikel 1 van het ontwerp bepaalt het toepassingsgebied van de regeling. Artikel 2 bevat de berekeningswijze voor het voltijds personeel, terwijl artikel 3 de berekeningswijze voor het deeltijds personeel vaststelt. Artikel 4 regelt de inwerkingtreding.

2. De rechtsgrond voor het ontwerp wordt geboden door artikel 14, § 2, tweede lid, van de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen. Die bepaling luidt:

"[De Koning] kan bijzondere berekeningsregelen voor sommige bedrijfstakken of bepaalde werknemerscategorieën vaststellen".

Het verdient aanbeveling in de aanhef de rechtsgrond in voornoemde zin te preciseren, temeer daar het eerste lid van artikel 14, § 2, niet wordt uitgevoerd door het voorliggende ontwerp. Tevens dient de verwijzing naar artikel 17 van dezelfde wet te worden geschrapt, daar dat artikel slechts het vervullen van een vormvereiste voorschrijft, doch geen rechtsgrond vormt.

⁽¹⁾Een eerder koninklijk besluit ter zake, van 7 oktober 1996, werd bij arrest nr. 119.517 van 19 mei 2003 door de Raad van State vernietigd omdat het strijdig werd bevonden met het gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel. Dat besluit was enkel van toepassing op het rijdend personeel en voerde een discriminatie in tussen het rijdend en het andere personeel, wat betreft de berekeningswijze van het loon voor de feestdagen. De stellers van het voorliggende ontwerp komen aan voornoemd arrest tegemoet door het toepassingsgebied te veralgemenen tot alle arbeidscategorieën door de berekeningswijze van het loon uniform te maken en door die berekening zo nauw mogelijk te laten aansluiten bij het algemeen stelsel van berekening vervat in artikel 3 van het koninklijk besluit van 18 april 1974 tot bepaling van de algemene wijze van uitvoering van de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Voorafgaande opmerking

De Nederlandse tekst van het ontwerp laat te wensen over en dient geheel te worden herzien.

Zo dient onder meer:

- het opschrift te worden herschreven; er wordt ter overweging gegeven het opschrift te stellen als volgt: "Koninklijk besluit tot vaststelling, met toepassing van artikel 14, § 2, tweede lid, van de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen, van de berekeningswijze van het loon voor de feestdagen van de arbeiders van de ondernemingen van het goederenvervoer over de wet voor rekening van derden en van de goederenbehandeling voor rekening van derden, die onder het Paritair Comité voor het vervoer ressorteren";
- in de inleidende zin van de artikelen 2, § 1 ⁽²⁾, en 3, § 1, in fine, te worden geschreven: "dat als volgt wordt berekend:";
- in artikel 2, § 1, 1 (lees: 1°), en 3, § 1, 1 (lees: 1°), te worden geschreven "te delen door" in plaats van "te delen aan".

Aanhef

Het ontwerp moet niet worden gemotiveerd, zodat de considerans in de aanhef kan worden geschrapt.

⁽²⁾Het paragraafteken ontbreekt in de Nederlandse tekst.

Artikel 1

Met de verbeteringen aangebracht in de Nederlandse tekst van het opschrift (zie "Voorafgaande opmerking") moet ook rekening worden gehouden bij de redactie van artikel 1 van het ontwerp.

De Franse tekst van artikel 1 moet in overeenstemming worden gebracht met de redactie van het opschrift.

Artikelen 2 en 3

1. Het is legistiek gebruikelijk de onderdelen van een opsomming aan te geven met 1°, 2°, enzovoort. Zowel in artikel 2, § 1, als in artikel 3, § 1, dienen de onderdelen "1.", "2.", ..., derhalve te worden vervangen door "1°", "2°", ...

2. De woorden "alle aan RSZ onderworpen bedragen", in de artikelen 2 en 3, moeten worden verduidelijkt. Zo blijkt niet of ook achterstallen, vakantiegeld, eindejaarspremie, enzovoort, zijn bedoeld. Bovendien wordt niet een "bedrag" aan sociale zekerheid onderworpen, wel loon of een loonbestanddeel ⁽³⁾. Het verdient derhalve aanbeveling de loonbestanddelen welke in aanmerking moeten worden genomen voor de berekening van het gemiddelde dagloon precies aan te geven.

Ook de woorden "voor de laatste zes maanden", in de artikelen 2 en 3, zijn onvoldoende duidelijk. Wordt bedoeld op de laatste zes kalendermaanden, voorafgaand aan de betrokken feestdag, of de laatste zes maanden, gerekend van dag tot dag, onmiddellijk voorafgaand aan de betrokken feestdag? Ook dit aspect dient omwille van de rechtszekerheid te worden verduidelijkt.

⁽³⁾Vergelijk met artikel 14 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders. Dat artikel hanteert voor het vaststellen van de berekeningsbasis van de socialezekerheidsbijdragen het loon en verwijst voor de inhoud van dat begrip naar artikel 2 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers. Tevens wordt echter aan de Koning de bevoegdheid gegeven om het aldus bepaalde begrip voor de toepassing van die wet te verruimen of te beperken.

Artikel 4

In artikel 4 moet de datum van inwerkingtreding nog worden ingevuld. In de Nederlandse tekst schrijve men bovendien "treedt in werking op".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, J. SMETS,	staatsraden,
	G. SCHRANS, A. SPRUYT,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, eerste auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 37.426/1

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Emploi, le 17 juin 2004, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal "fixant, en application de l'article 14, § 2, alinéa 2, de la loi du 4 janvier 1974 relative aux jours fériés, le mode de calcul du salaire des jours fériés pour les ouvriers des entreprises de transport de marchandises par voie terrestre pour compte de tiers et de manutention de marchandises pour compte de tiers ressortissant à la commission paritaire du transport (C.P. 140)", a donné le 13 juillet 2004 l'avis suivant:

PORTÉE DU PROJET

1. Le projet soumis pour avis tend à fixer le mode de calcul du salaire des jours fériés pour les ouvriers des entreprises de transport de marchandises par voie terrestre pour compte de tiers et de manutention de marchandises pour compte de tiers ressortissant à la commission paritaire du transport ⁽¹⁾.

L'article 1er du projet définit le champ d'application de ses dispositions. L'article 2 détermine le mode de calcul applicable au personnel occupé à temps plein, tandis que l'article 3 établit le mode de calcul qui s'applique au personnel occupé à temps partiel. Quant à l'article 4, il règle l'entrée en vigueur.

2. Le projet puise son fondement juridique à l'article 14, § 2, alinéa 2, de la loi du 4 janvier 1974 relative aux jours fériés, qui prévoit que:

"[Le Roi] peut fixer des modalités particulières de calcul pour certaines branches d'activité ou pour des catégories déterminées de travailleurs".

Il est recommandé que le préambule précise le fondement juridique dans le sens indiqué ci-dessus, d'autant que l'alinéa 1er de l'article 14, § 2, n'est pas mis en oeuvre par le projet à l'examen. Il y aurait par ailleurs lieu de supprimer la référence à l'article 17 de la même loi, puisque cet article prescrit uniquement l'accomplissement d'une formalité mais ne procure pas de fondement juridique au projet.

⁽¹⁾ En son arrêt n° 119.517 du 19 mai 2003, le Conseil d'État a annulé un arrêté royal antérieur du 7 octobre 1996, qui portait sur la même matière, ayant jugé qu'il mettait à mal le principe d'égalité et de non discrimination. Cet arrêté s'appliquait uniquement au personnel roulant et instaurait une discrimination entre ce dernier et les autres catégories de personnel quant au mode de calcul de la rémunération des jours fériés. Les auteurs du projet à l'examen font suite à l'arrêt précité en généralisant le champ d'application à l'ensemble des catégories d'ouvriers, en uniformisant le mode de calcul de la rémunération et en rapprochant celui-ci autant que possible du système général de calcul prévu à l'article 3 de l'arrêté royal du 18 avril 1974 déterminant les modalités générales d'exécution de la loi du 4 janvier 1974 relative aux jours fériés.

EXAMEN DU TEXTEObservation préliminaire

La version néerlandaise du projet laisse à désirer et devra être entièrement revue.

Ainsi faudrait-il, entre autres:

- reformuler l'intitulé; il est suggéré de rédiger celui-ci comme suit: "Koninklijk besluit tot vaststelling, met toepassing van artikel 14, § 2, tweede lid, van de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen, van de berekeningswijze van het loon voor de feestdagen van de arbeiders van de ondernemingen van het goederenvervoer over de weg voor rekening voor derden en van de goederenbehandeling voor rekening van derden, die onder het Paritair Comité voor het vervoer ressorteren";
- rédiger comme suit la fin de la phrase introductive des articles 2, § 1er ⁽²⁾, et 3, § 1er: "dat als volgt wordt berekend:";
- écrire à l'article 2, § 1er, 1 (lire: 1°), et 3, § 1er, 1 (lire: 1°): "te delen door" au lieu de "te delen aan".

Préambule

Le projet ne devant pas être motivé, on pourra supprimer le considérant qui figure dans le préambule.

⁽²⁾ Le signe "§ 1" fait défaut dans le texte néerlandais.

Article 1er

La formulation de l'article 1er du projet devra intégrer elle aussi les corrections apportées dans le texte néerlandais de l'intitulé (voir "Observation préliminaire").

On mettra le texte français de l'article 1er en concordance avec le libellé de l'intitulé.

Articles 2 et 3

1. En légistique, il est d'usage d'indiquer les éléments d'une énumération par 1°, 2°, etc. Tant à l'article 2, § 1er, qu'à l'article 3, § 1er, on remplacera dès lors les éléments "1.", "2.", etc. par "1°", "2°", etc.

2. Aux articles 2 et 3, il y aurait lieu de préciser le sens des termes "tous les montants soumis à l'ONSS". On ne peut ainsi déterminer s'ils visent les arriérés, le pécule de vacances, la prime de fin d'année, etc. Qui plus est, ce n'est pas un "montant", mais une rémunération ou un élément constitutif d'une rémunération qui est soumis à la sécurité sociale ⁽³⁾. Il est dès lors recommandé d'indiquer avec précision les éléments constitutifs d'une rémunération qu'il faut prendre en considération pour le calcul de la rémunération journalière moyenne.

Les termes "des derniers six mois", qui figurent aux articles 2 et 3, manquent également de clarté. S'agit-il des six derniers mois civils précédant le jour férié concerné ou des six derniers mois, de jour à jour précédant directement le jour férié

⁽³⁾ Comparez avec l'article 14 de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs. Cet article prend comme base de calcul des cotisations de sécurité sociale la rémunération et définit cette notion par référence à l'article 2 de la loi du 12 avril 1965 concernant la protection de la rémunération des travailleurs. Il habilite toutefois également le Roi à élargir ou à restreindre la notion ainsi déterminée, pour l'application de la loi précitée.

concerné? Pour assurer la sécurité juridique, il y aurait lieu d'apporter des précisions à cet égard également.

Article 4

À l'article 4, il faut encore ajouter la date d'entrée en vigueur. Dans le texte néerlandais, on écrira par ailleurs "treedt in werking op".

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, J. SMETS,	conseillers d'État,
	G. SCHRANS, A. SPRUYT,	assesseurs de la section de législation,
Madame	A. BECKERS,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, premier auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. J. BAERT.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A. BECKERS

M. VAN DAMME